

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
האגף לגורמי ייצור

**קול קורא לחקלאים פעילים אשר העסיקו עובדים פלסטינים להגשת בקשה
להעסקת עובד/ים זר/ים בשנת 2024**

רקע ומטרת הנוהל

בעקבות מלחמת חרבות ברזל החל מיום 7 באוקטובר, 2023, מתאפשרת כניסה מוגבלת בלבד של עובדים פלסטינים לישראל בענפים חיוניים בלבד, אשר נכון למועד פרסום קול קורא זה, ענף החקלאות אינו נמנה עליהם.

החקלאות הצמחית מאופיינת בתשומת עבודה משתנה, כאשר בתקופת פעולות הקטיפ והגיזום, נדרשת תשומת עבודה גבוהה, לתקופה קצרה. טרם המלחמה, העסיקו חקלאים רבים, ובכלל זה "קבלני עיבוד" שחקלאים המחו להם את זכויותיהם לעיבוד שדותיהם, עובדים פלסטינים עונתיים לעבודות אלו, ובעקבות מצב הלחימה נמצאים היום ללא מענה כח אדם לעבודות עונתיות אלה, זאת בנוסף לחקלאים שהעסיקו עובדים פלסטינים באופן קבוע.

על מנת לתת מענה לצורך בידיים עובדות לחקלאים אלו, אישרה הממשלה, ביום 21 בינואר 2023, את הצעתו של שר החקלאות ופיתוח הכפר, להגדיל את מכסת העובדים הזרים בענף החקלאות ב- 10,000 עובדים נוספים, כחלק עובדים פלסטינים.

המלצת המשרד תינתן בהתאם למתווה המפורט בנוהל להלן.

מאחר והעסקה של עובד זר בישראל כפופה להוראות חוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, להוראות חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 ולתקנותיהם וכן לנהלי רשות האוכלוסין וההגירה, העסקת עובדים זרים לפי קול קורא זה תחייב קבלת היתר לפי סעיף 1ג' לחוק עובדים זרים הני"ל להעסקת עובד זר לשנת 2024, בכפוף לתשלום כל האגרות החלות על פי כל דין ויתר התנאים לקבלת היתר כאמור מרשות האוכלוסין וההגירה.

למען הסר ספק, יצוין, כי כניסתם, שהייתם ועבודתם של עובדים זרים הינם נושאים הנתונים לשינויים ומושפעים מאירועים ושיקולים שונים, ובין היתר, מדיניותה של הממשלה, הצורך בהסכמה של העובדים ושל המעסיקים בכל הקשור לעבודה בישראל או להמשך עבודה כאמור, וכן קיומו של מצב חירום בישראל, הנחיות משרד הבריאות וכיו"ב. אין באמור בנוהל זה, במתן המלצה או במתן היתר להעסקת עובד/ים זר/ים משום הבטחה או התחייבות לאדם או לגוף כלשהו, לגבי שהייתם, כניסתם לישראל, עבודתם או המשך עבודתם של מספר מסוים של עובדים זרים בתקופה או בתקופות מסוימות.

עוד יובהר, כי בהתאם להחלטת הממשלה, הגעת העובדים תעשה בהדרגה ובמסגרת הסכם בילטרלי בין מדינת ישראל לבין מדינת המוצא של העובדים או במסגרת הסדר יישום; לאור האמור, ייתכן והקצאת כמות העובדים המומלצת בהתאם לנוהל זה תתבצע בפעילות.

בטרם הגשת בקשה לפי נוהל זה, מתבקשים המגישים לקרוא בעיון את הוראותיו ובפרט את פרק הבהרות.

תנאי סף

1. רשאי להגיש בקשה לקבלת המלצה לקבלת היתר להעסקת עובד/ים זר/ים לפי נוהל זה בשנת 2024 (בלבד), כל אחד מאלה:
 - 1.1. המבקש הוא **חקלאי פעיל** העוסק בחקלאות, אשר **בשנים 2021 - 2023** החזיק **בהיתר/ים** (עונתי או קבוע) להעסקת עובדים פלסטיניים, לרבות היתרים אשר הומחו לקבלן עיבוד מטעמו, אשר לא בוטלו על ידי רשות האוכלוסין וההגירה, ומעוניין להעסיק עובד/ים זר/ים בשנת 2024.
 - 1.2. המבקש הוא **קבלן עיבוד**, אשר **בשנת 2023** החזיק **בהיתר/ים עונתי/ים** להעסיק עובדים פלסטיניים אשר לא בוטלו על ידי רשות האוכלוסין וההגירה, לטובת עיבוד שטחים של חקלאים שהמחה/ו לקבלן את זכותם להיתר ומעוניין להעסיק עובד/ים זר/ים **עבור 2 חקלאים פעילים לפחות** בשנת 2024 **ובלבד** שחקלאים אלה לא הגישו בקשה עצמאית להעסקה כאמור בהתאם להוראות קול קורא זה.
לצורכי נוהל זה "**חקלאי פעיל**" – חקלאי אשר גידולו מזכים בהעסקת עובדים זרים על פי נהלי משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
2. המבקש הגיש **בקשה מקוונת** (בלבד) **בקישור זה** **עד למועד האחרון המצוין בנוהל**, במסגרתה ימלא בצורה תקינה את פרטיו האישיים והמזהים (לרבות סמל מעסיק להעסקת עובדים פלסטיניים ברשות האוכלוסין וההגירה), יאשר את עובדת היותו חקלאי פעיל לשנת 2024 ויפרט את כל ענפי הגידול שבגינם הוא מבקש לקבל המלצה להעסקת עובד/ים זר/ים, כולל היקף ותקופות הגידול.
3. **לטופס הבקשה צורפו כל המסמכים הבאים:**

חקלאי המעבד את שטחיו

- 3.1. אישור רואה חשבון אודות המחזור הכספי מפעילות חקלאית לשנת 2022, בנוסח המצורף לטופס הבקשה המקוון בלבד - כשהוא נושא חתימה וחותמת רואה החשבון, **או** אם היה החקלאי עוסק מורשה אשר דוחותיו הכספיים אינם מבוקרים - דו"ח רווח והפסד, כפי שהוגש למס הכנסה לשנת 2022.
- 3.2. אם היה המבקש שומר שמיטה בשנת 2021, יגיש **בנוסף** דו"ח מבוקר לשנת 2021 **וכן** אישור רואה החשבון/יועץ המס על הכנסות ממכירת תוצרת חקלאית טרייה בשנת 2023.
- 3.3. אישור חתום ע"י רואה חשבון או תצהיר חתום ומאושר כדין ע"י עו"ד, המעיד על מספר העובדים הפלסטיניים שהועסקו על ידי המבקש **במשרה מלאה** לכל חודש בשנת 2022 ו/או 2023 **או** אם המבקש נעזר בקבלן עיבוד בשנת 2023, יצרף אישור כאמור אודות סך התשלומים ששולמו בשנת 2023 לקבלן/י העיבוד עבור העסקת העובד/ים הפלסטיניים.
- 3.4. אסמכתא על היקף הפעילות החקלאית **באחת** מהדרכים הבאות:
 1. מיפוי השטחים שבוצע על ידי מערכת ה GIS של משרד החקלאות (באופן עצמאי או בסיוע מתכנן המחוז הרלוונטי).
 2. אישור מועצת הייצור הרלוונטית בו היקף הפעילות החקלאית של המבקש.
 3. טופס 1220 חתום בידי מס הכנסה משנת 2022 המפרט את היקף פעילותו החקלאית של המבקש במשק החקלאי.
 4. בענפי החי - אישור השירותים הווטרינרים אודות כמות בעלי החיים במשק.

קבלן עיבוד –

- 3.5. אישור ניהול ספרי חשבונות ורשומות לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, תשל"ו – 1976.
- 3.6. אישור חתום על ידי רואה חשבון אודות מספר העובדים הפלסטינים שהועסקו ע"י המבקש במשרה מלאה לכל חודש בשנת 2023.
- 3.7. אישורי המחאת זכות לשנת 2024 בנוסח המצורף לנוהל זה כנספח 1, עבור לפחות שני חקלאים פעילים אשר המחוח את זכויותיהם לעיבוד הגידולים העונתיים לקבלן העיבוד, או במידה והממחה הינו קיבוץ המאשר כי הקבלן יועסק אצלו לפחות 8 חודשים בשנת 2024
- 3.8. עותק של הסכמי עיבוד לשנת 2024 בינו ובין כל חקלאי כאמור, כשהם חתומים על ידי שני הצדדים ובלבד שמשכן הכולל של תקופות המחאות זכות העיבוד לפי כל הסכמי העיבוד, לא יפחת מ- 6 חודשים בשנת 2024.
- 3.9. עבור כל חקלאי שהמחה לקבלן העיבוד את זכאותו להיתר - יצורפו לטופס המקוון כל המסמכים כמפורט בסעיפים 3-1 ו- 3.4 לנוהל א' אישור בכתב של כל חקלאי כאמור כי העביר את המסמכים ישירות אל מתכנן המחוח. למען הסר ספק, האחריות לוודא קבלת המסמכים במחוח בפועל ובמועד כתנאי לעמידה בתנאי הסף הנה של הקבלן המבקש ולא תהיה לו כל טענה בקשר לכך.

הבהרות

4. המכסה המרבית לשם מתן המלצה להקצאת היתר על פי קול קורא זה הנה 4,500 עובדים זרים.
5. המשרד יהיה רשאי בכל עת לדרוש ממגיש הבקשה מידע ומסמכים נוספים, כפי שיראה לנכון, לצורך הדיון בבקשה ולקביעת ההמלצה.
6. משרד החקלאות ורשות ההגירה יהיו רשאים להצליב את נתוני הבקשה אודות מספר העובדים הפלסטינים שהועסקו בפועל בשנת 2023, לרבות בדרך של המחאת זכות לקבלן עיבוד, עם נתונים שברשותם. ככל שימצא פער בין הנתונים, המשרד יהיה רשאי לבצע בירור מול המעסיק ולחילופין לפעול על פי הנתונים שבידו, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי.
7. ההמלצה תועבר לרשות האוכלוסין וההגירה, וככל שהרשות תאשר את הבקשה להנפקת ההיתרים בהתאם להמלצה לפי קול קורא זה, יחולו התנאים הבאים:
- 7.1 המבקש יהיה אחראי להעסקת העובד הזר במהלך שנת 2024 כולה, בהתאם ובכפוף לכלל נהלי רשות האוכלוסין וההגירה ותנאי ההיתר, למעט אם העובד ביקש לעבור לעבוד אצל מעסיק אחר, או שהעובד נודד כדין למעסיק אחר בהתאם לנהלי רשות האוכלוסין וההגירה.
- 7.2 במשך תקופת ההעסקה, בעל ההיתר יהא אחראי, בין היתר, למתן מגורים הולמים וביטוח רפואי לעובד/ים הזר/ים וזאת לצד תשלום שכר ויתר תנאי העסקה מתחייבים בהתאם לכל דין. להלן קישור לנוהל מספר [9.3.0002](#) רשות האוכלוסין וההגירה בעניין תנאי ההיתר להעסקת עובד/ים זר/ים בענף החקלאות.
- 7.3 עם תום תקופת ההיתר או תום תקופת הארכתו (ככל שיוחלט על כך), יידרש המבקש להודיע על הפסקת העסקת העובד הזר ללשכה הפרטית באמצעותה גויס העובד, על מנת שהלשכה הפרטית תסייע לעובד למציאת מעסיק חילופי בעל היתר בתוקף. יובהר, כי העסקה שלא כדין של עובד זר, לרבות העסקה ללא היתר בתוקף, מהווה עבירה העשויה לגרור עונשים וקנסות על פי דין.

8. חקלאי אשר בשנת 2024 המחיה את זכותו לקבלן עיבוד, לא יהיה רשאי להגיש בקשה עצמאית לקבלת המלצה לקבלת היתר להעסקת עובדים זר/ים לפי קול קורא זה.
9. חקלאי פעיל רשאי להמחות את זכאותו לקבלן עיבוד אחד בלבד.
10. קבלן עיבוד לא יהיה רשאי להמחות את זכאותו לאחר.

מועד הגשת הבקשה

11. בקשה לפי קול קורא זה תוגש **עד ליום 15 באפריל 2024 (15/04/2024)** (כולל) בלבד.

קריטריונים לחלוקה ובדיקת הבקשות

12. בקשה מקוונת תוגש כשהיא מלאה על כל פרטיה, לא יאוחר מהמועד האחרון להגשה.
13. יובהר, כי בקשה שתוגש ללא כל המסמכים הנדרשים, או שהמסמכים שצורפו לה לא מולאו כנדרש - לא תתקבל, אלא ובכפוף לכל ההשלמות הנדרשות לפני המועד האחרון להגשה בהתאם לנוהל, וזמן ההגשה יקבע בעת קבלת ההשלמה הנדרשת.
14. הבקשה תיבחן על ידי מתכנן המחוז והמלצתו תועבר לבחינת האגף לגורמי ייצור במשרד החקלאות.
15. קריטריונים להמלצה להקצאת ההיתרים:

15.1 במידה וסך הביקוש יהיה קטן מהמכסה המירבית, יחושב סך ההמלצה לכל מבקש לפי הנמוך מבין אלה:

לחקלאי המעבד את שטחיו - כמות העובדים שהועסקו/הוקצו למבקש באחת מהשנים 2021-2023 בהתאם לאישור רואה החשבון, או כמות העובדים כנ"ל בהתאם לנתוני משרד החקלאות או רשות האוכלוסין וההגירה.

לקבלן עיבוד – כמות העובדים שהועסקו על ידו בשנת 2023 בהתאם לאישור רואה החשבון, או כמות העובדים כנ"ל בהתאם לנתוני משרד החקלאות או רשות האוכלוסין וההגירה.

15.2 במידה וסך הביקוש יהיה גדול מהכמות המרבית להקצאה, המכסה תחולק בין כל המבקשים (עונתיים וקבועים) על פי הקריטריונים בסעיף 15.1 לעיל ובהתאם למודל הקיצוץ הבא:

עד 10 עובדים – X%.

עד 10-20 עובדים - 2X%.

עד של 20-30 עובדים - 3X%.

עד 30-40 עובדים - 4X%.

מ-40 עובדים ומעלה - 5X%.

ה-X יקבע על ידי משרד החקלאות לאחר התאמת הביקוש להיצע בכפוף לקריטריונים לעיל.

16. ההמלצה תועבר לרשות האוכלוסין וההגירה במשרד הפנים – ותהיה כפופה לבדיקתה והחלטתה הסופית.

17. במידה ותיוותר יתרת מכסה לחלוקה לאחר המועד האחרון להגשה, המשרד יהיה רשאי לפרסם הודעה על הארכת המועד להגשת בקשות בהתאם לקול קורא זה או על חלוקת היתרה בין כל המבקשים שקיבלו המלצה, באופן יחסי ועד לגמר המכסה.

18. קבלת ההיתר תהיה כפופה לתשלום אגרות כנדרש על פי כל דין ובהתאם לנהלי רשות האוכלוסין וההגירה.

19. משרד החקלאות ופיתוח הכפר וכן רשות האוכלוסין וההגירה יהיו רשאים לפרסם באתרי האינטרנט של המשרדים את רשימת החקלאים הזכאים בהתאם לנוהל זה.

שונות

20. משרד החקלאות ופיתוח הכפר וכן רשות האוכלוסין וההגירה רשאים לדרוש ממבקש ההמלצה או ההיתר מידע ומסמכים נוספים, כפי שיראו לנכון, כתנאי לאישור ההמלצה ו/או ההיתר.

21. יובהר, כי מתן היתר להעסקת עובד זר בחקלאות כפוף להחלטות ממשלה ולשיקולי מדיניות, העשויים להשתנות מעת לעת ואין למבקש כל זכות קנויה להעסקת עובדים זרים בחקלאות ולא תעמוד לו טענה כלשהי לעניין הבטחה שלטונית ו/או התחייבות ו/או הסתמכות מצדו ו/או מצד צדדים שלישיים לעניין קבלת היתרים בכלל ו/או למכסה של עובדים זרים בפרט.

22. במידה וקיימת סתירה בין הכתוב בנוהל זה לבין כל פרסום אחר, הקבוע בנוהל זה, גובר.

23. לצורך קבלת פרטים נוספים והבהרות (בלבד) ניתן לפנות ישירות למתכנן המחוז הרלוונטי בהתאם לטבלה המצורפת להלן:

שם המחוז	מיקום	טלפון	כתובת דוא"ל
צפון	קריית שמונה - מועצה אזורית גליל עליון	04 – 6816100	galil-golan@moag.gov.il
עמקים	סמוך למועצה אזורית גלבוע, ת.ד. 203, ד.נ. גלבוע	04-6489109 04-6489119 04-6489105	dalalw@moag.gov.il
מרכז	חדרה רח' דוד שמעוני 35	04-6303411	haderainfo@moag.gov.il
שפלה והער	קריה חקלאית ראשון לציון ת.ד. 30	03 - 9559999	svh@moag.gov.il
נגב	מרכז חקלאי אזורי גילת ד.נ. נגב 2	08 – 9920999	negevhlaut@moag.gov.il